

Brusel 7. února 2025
(OR. en)

6047/25

COMPET 60
MI 74
ENFOCUSTOM 24
CONSOM 20
ENV 64
RC 7

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	6. února 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 37 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Komplexní soubor nástrojů EU pro bezpečný a udržitelný elektronický obchod

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 37 final.

Příloha: COM(2025) 37 final

V Bruselu dne 5.2.2025
COM(2025) 37 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Komplexní soubor nástrojů EU pro bezpečný a udržitelný elektronický obchod

Komplexní soubor nástrojů EU pro bezpečný a udržitelný elektronický obchod

Elektronický obchod způsobil revoluci ve způsobu interakce mezi spotřebiteli a podniky, včetně malých a středních podniků, a přinesl řadu výhod hospodářství EU jako celku. Nedávný prudký nárůst množství zboží nakupovaného online a dováženého do EU přímo spotřebitelům zároveň umocnil problémy spojené s elektronickým obchodem. Patří mezi ně riziko poškození zdraví a bezpečnosti spotřebitelů v důsledku nevyhovujících výrobků, riziko nevratného poškození životního prostředí a negativní uhlíkové stopy a negativní dopad na konkurenceschopnost podniků dodržujících zákony.

EU prosazuje vizi elektronického obchodu, který posiluje udržitelnost, pohodlí, bezpečnost a spolehlivost a je nástrojem digitální transformace v souladu s cíli programu Digitální dekáda 2030. Elektronický obchod by měl podporovat inovativní a odpovědné podniky a zároveň uplatňovat spravedlivé obchodní postupy a dodržovat právní předpisy EU.

Toto sdělení nastiňuje komplexní přístup Komise k řešení problémů, které představuje dovoz v rámci elektronického obchodu v celém svém životním cyklu. Komise oznamuje své priority v oblasti prosazování práva a vyzývá k posílení spolupráce a koordinace mezi všemi příslušnými orgány. Tato spolupráce by měla zajistit, aby dovážené výrobky dodávané přímo spotřebitelům prostřednictvím elektronického obchodu byly v souladu s pravidly EU a spravedlivými obchodními postupy. V zájmu dosažení tohoto cíle Komise vyzývá členské státy a jejich příslušné orgány, aby se aktivně podílely na monitorování a provádění klíčových opatření uvedených v tomto sdělení. Kromě toho Komise stanoví opatření, která mají zvýšit odolnost a účinnost celních orgánů a orgánů dozoru nad trhem, zejména prostřednictvím pokročilého provádění reformy celní unie, neboť by se tím odstranily celní úlevy pro zásilky s nízkou hodnotou a posílily kontrolní kapacity, jakož i prostřednictvím možného nediskriminačního manipulačního poplatku za dovážené zboží dodávané přímo spotřebitelům. Komise vyzývá zúčastněné strany na trhu a v institucích, aby v tomto úsilí spolupracovaly.

1. TRENDY A VÝZVY POKUD JDE O DOVOZ V RÁMCI ELEKTRONICKÉHO OBCHODU

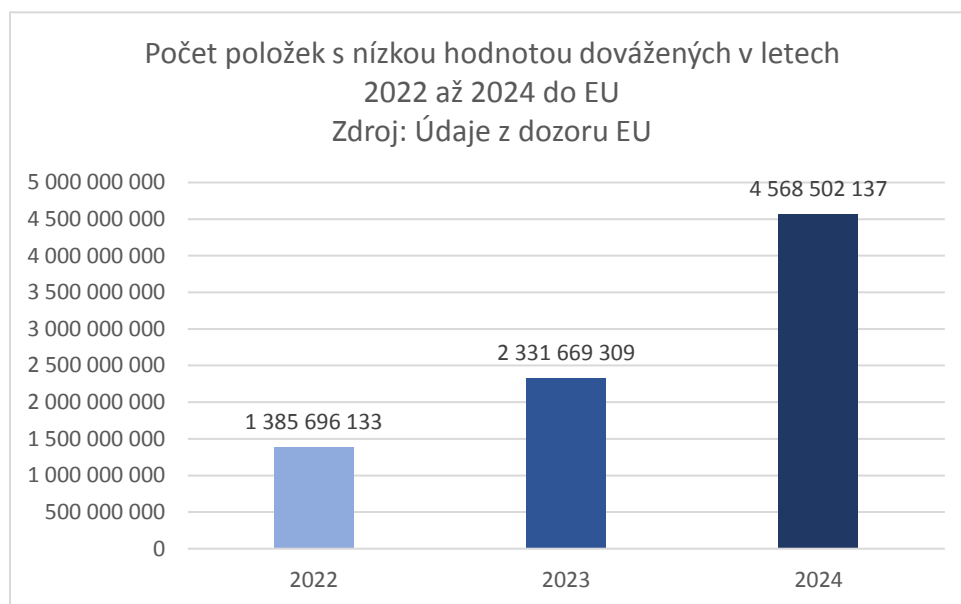
Elektronický obchod se stal nedílnou součástí způsobu, jakým spotřebitelé nakupují na internetu. Celkem 70 % Evropanů pravidelně nakupuje výrobky online¹, a to jak v e-shopech prodejců, tak na internetových tržištích, a 76 % spotřebitelů si myslí, že do roku 2030 budou nakupování a prodej výrobků a služeb online patřit mezi nejdůležitější digitální technologie v Evropě².

V posledních letech zaznamenala významný růst zejména internetová tržiště, na nichž se jako regionální šampioni objevili mezinárodní hráči a také mnoho evropských podniků. Nabídky na internetových tržištích zahrnují širokou škálu výrobků, které jsou často atraktivní díky nízkým cenám a jednoduchému procesu nákupu s rychlým a levným dodáním. Internetová tržiště otevřela mezinárodní obchod se spotřebním zbožím: spojují spotřebitele s širokou škálou prodejců, od zavedených značek až po malé výrobce a začínající podniky v EU i po celém světě. Často se jedná o hybridní obchodní model, kde tržiště funguje nejen jako zprostředkovatel mezi spotřebiteli a podniky, ale také přímo prodává spotřebitelům a podporuje rozsáhlé výrobní a distribuční kanály mimo EU.

¹ Údaje Eurobarometru za rok 2023, dostupné na stránce [E-commerce statistics for individuals \(Statistiky týkající se elektronického obchodování pro jednotlivce\) – Statistics Explained](#).

Elektronický obchod je prostorem obchodních a digitálních inovací s personalizovanými nabídkami a doporučeními, jakož i optimalizacemi, marketingovými řešeními a aplikacemi pro spotřebitele využívajícími umělé inteligence.

V posledních letech prudce vzrostl objem zboží dováženého přímo spotřebiteli do EU v rámci elektronického obchodu a očekává se, že jeho objem bude i nadále rychle narůstat a bude těžit ze současného osvobození od cla pro zásilky s nízkou hodnotou (do 150 EUR). Podle údajů z dozoru EU bylo v roce 2024 do EU dovezeno 4,6 miliardy takových položek s nízkou hodnotou. To je téměř dvojnásobek počtu zaznamenaného v roce 2023 (2,4 miliardy) a více než trojnásobek od roku 2022 (1,4 miliardy). To odpovídá až 12 milionům malých položek denně.

V roce 2024 pocházelo z Číny 91 % všech zásilek v rámci elektronického obchodu v hodnotě do 150 EUR vstupujících do EU a jejich objem se mezi lety 2023 a 2024 více než zdvojnásobil – z 1,9 miliardy na 4,17 miliardy položek. Tento nárůst se shoduje s mimořádně rychlým růstem některých internetových tržišť². Zejména tržiště společností Temu a SHEIN rostou na trhu EU exponenciálně a v roce 2024 dosáhly v EU během několika měsíců více než 75 milionů uživatelů. Nabídka zboží s nízkou hodnotou na těchto internetových tržištích, která je podporována všudypřítomnou online reklamou, nízkými cenami a velmi rychlým dodáním, následně vyvolala silnou poptávku.

Rychlý nárůst dovozu zboží dodávaného přímo spotřebitelům vyvolává značné problémy, které vyžadují naléhavou pozornost, zejména v případech, kdy dovážené výrobky mohou být v rozporu s právními předpisy EU. Například přibližně polovina padělků zabavených na hranicích EU, které porušovaly práva duševního vlastnictví malých a středních podniků, byla zakoupena na internetu².

Rostoucí objem výrobků, které jsou nebezpečné, padělané nebo jinak nevyhovující, vede k vážným bezpečnostním a zdravotním rizikům pro spotřebitele, má neudržitelný dopad na životní prostředí a podporuje nekalou konkurenci pro legitimní podniky, což má

² EUIPO a OECD, Misuse of E-Commerce for Trade in Counterfeits (Zneužívání elektronického obchodu k obchodování s padělkami), 2021, [EUIPO_OECD_misuse-e-commerce-trade-in-counterfeits_study_en.pdf \(europa.eu\)](#). Dovoz padělaného zboží představuje 5,8 % veškerého zboží vstupujícího do EU, viz EUROPOL a EUIPO, Intellectual Property Crime Threat Assessment (Posouzení hrozby trestných činů v oblasti duševního vlastnictví), 2022, [Zpráva. Intellectual property crime threat assessment 2022_2.pdf \(europa.eu\)](#).

významný dopad na konkurenceschopnost EU v různých odvětvích. Obrovské množství výrobků dovážených přímo spotřebiteli v EU rovněž neúnosně zatěžuje úřady.

1.1. Bezpečnost a soulad výrobků s předpisy

Nebezpečné, padělané nebo jinak nevyhovující výrobky ovlivňují každodenní život jednotlivců. Sami spotřebitelé považují přítomnost nedůvěryhodných internetových prodejců za jeden z hlavních problémů na internetu, které na ně mají největší osobní dopad³. Vzhledem k jejich specifickým potřebám a zranitelnosti existují vážná rizika pro jejich zdraví a bezpečnost, včetně bezpečnosti dětí.

Podle údajů Eurobarometru Evropané online nejčastěji nakupují oblečení, obuv, doplňky, ale také kosmetiku a zkrášlující přípravky⁴. Pokud tyto výrobky nejsou v souladu s předpisy EU nebo platnými vnitrostátními právními předpisy, může to mít vážné zdravotní následky, například v důsledku škodlivých látek v hračkách nebo kosmetice, obsahu chemických látek v oděvech nebo v nábytku nebo v důsledku padělaných léčivých přípravků, nelegálních (syntetických) drog a nových psychoaktivních látek, jakož i steroidů pro budování svalů a sexuálních stimulatorů.

Existují také přímé bezpečnostní hrozby: vysokých objemů dováženého zboží z elektronického obchodu využívají zločinci k distribuci nelegálního zboží, jako jsou nelegální (syntetické) drogy a prekurzory drog, výbušniny, střelné zbraně nebo zbraně a jejich části vyrobené pomocí 3D tisku. Často je distribuují prostřednictvím malých balíčků prodávaných na tzv. šedém a tzv. temném webu a někdy i na otevřených internetových tržištích. Řešení problematiky elektronického obchodu jako distribučního kanálu pro zločince je důležité pro účinný boj proti vyvíjejícím se bezpečnostním hrozbám.

1.2. Aspekty udržitelnosti

Prudký nárůst dovozu v rámci elektronického obchodu přímo spotřebitelům má také velmi škodlivé účinky na klima a životní prostředí. Extrémně nízké maloobchodní ceny některých výrobků prodávaných online neodrážejí širší environmentální náklady spojené s výrobou, přímou přepravou a celým životním cyklem výrobku.

Náklady na životní prostředí zahrnují také zvýšené znečištění a dopady na klima v důsledku používání některých materiálů nebo energie z fosilních paliv při výrobě zboží. Kromě toho je toto zboží často nekvalitní, což znamená, že není energeticky účinné, nemá dlouhou životnost a nedá se snadno opravit.

Tyto výrobky jsou často dodávány spotřebitelům jako jednotlivé zásilky. Uhlíková stopa této praxe je značná. K tomu přispívá i krátká životnost výrobků, obchodní praktiky, jako je rychlá móda, možné vrácení výrobků a velké množství vrácených nebo neprodaných výrobků, které jsou zničeny.

Na konci své krátké životnosti vytvářejí nevyhovující výrobky a jejich obaly problémy při nakládání s odpady. Pravděpodobně nebyly zaplacené poplatky na úhradu nákladů na zpracování odpadu a tyto výrobky často nelze recyklovat kvůli materiálům, ze kterých jsou vyrobeny.

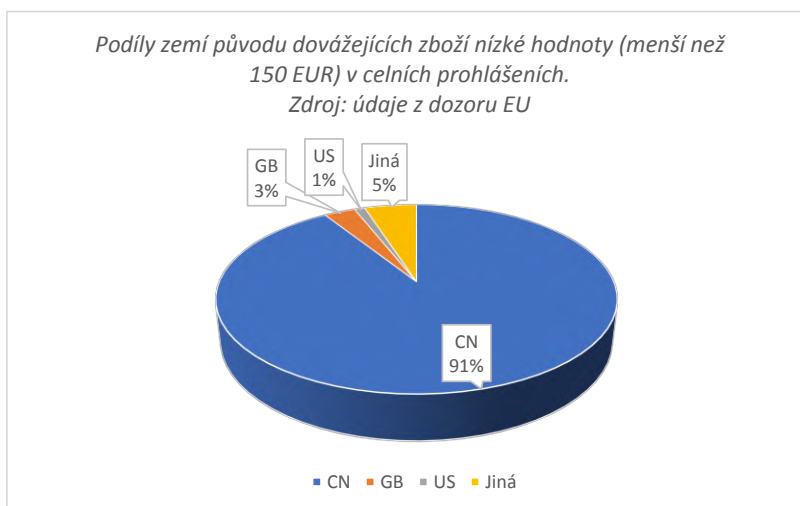
³ Celkem 27 % dotázaných spotřebitelů uvedlo, že největší osobní dopad na ně mají „nedůvěryhodní online prodejci“, kteří jsou na seznamu problémů na čtvrtém místě – před zneužitím osobních údajů, dezinformacemi na internetu a nedostatečnou ochranou nezletilých. [Digitální dekáda – červenec 2024 – průzkum Eurobarometru](#).

⁴ Celkem 44 % lidí nakupujících online si koupilo nebo objednálo oblečení, obuv a doplňky a 18 % „kosmetické a zkrášlující produkty“ [E-commerce statistics for individuals \(Statistiky týkající se elektronického obchodování pro jednotlivce\) – Statistics Explained](#).

1.3. Nekalá soutěž a ztráta konkurenceschopnosti

Nárůst dovozu v rámci elektronického obchodu přímo spotřebitelům rovněž zvýšil konkurenci, a to i mezi prodejci z EU a prodejci, kteří sídlí mimo EU a svou nabídku zaměřují na spotřebitele v EU. Tato konkurence se však může stát nekalou a bránit rovným podmínkám pro legitimní podniky. Pokud někteří prodejci nedodržují požadavky EU na bezpečnost výrobků a ochranu spotřebitele, vyhýbají se nákladům na zajištění potřebné kvality, bezpečnosti materiálů a řádného vedení záznamů a podávání zpráv. To platí i pro podniky, které neuplatňují normy EU v oblasti životního prostředí nebo obcházejí přispívání k nakládání s odpady. Prodejci, kteří dodržují pravidla, však kvůli komplexnímu právnímu prostředí tyto náklady nesou a jsou ekonomicky znevýhodněni oproti obchodníkům, kteří pravidla nedodržují.

Kromě toho podnikům dodržujícím právní předpisy vznikají přímé ztráty. Pokud se některý z malých a středních podniků stane obětí například padělání nebo pirátství, má o 34 % nižší šanci na přežití než malé a střední podniky, které se s žádným porušením duševního vlastnictví nesetkaly⁵. To vede k vysokým ztrátám v různých průmyslových odvětvích: oděvní průmysl přichází o téměř 12 miliard EUR ročního prodeje (5,2 % prodeje), kosmetický průmysl o 3 miliardy EUR (4,8 % prodeje) a hračkářský průmysl o 1 miliardu EUR (8,7 % prodeje)⁶.

Prodejci zboží ze zemí mimo EU jsou navíc osvobozeni od cla⁷, pokud je zboží v hodnotě do 150 EUR (tj. zboží nízké hodnoty) zasíláno přímo spotřebitelům v EU. Výmluvným příkladem této nesrovnalosti jsou oděvy, které nad tuto deklarovanou hodnotu podléhají dovoznímu clu ve výši 12 % své hodnoty. Takové zboží se masivně nakupuje na rychle rostoucích tržištích, jako jsou AliExpress, Temu a SHEIN, ale je k dispozici i na dalších tržištích a v e-shopech přímých prodejců.

1.4. EU má komplexní právní rámec

EU má rozsáhlý soubor pravidel, která upravují celý životní cyklus výrobku dováženého do EU a vymezují odpovědnost zúčastněných subjektů. Nedávno bylo aktualizováno

⁵ OECD/EUIPO (2023), Risks of Illicit Trade in Counterfeits to Small and Medium-Sized Firms, Illicit Trade (Rizika nezákonného obchodu s padělkami pro malé a střední podniky, Nezákonný obchod), OECD Publishing, Paříž, <https://doi.org/10.1787/fa6d5089-en>.

⁶ [Economic impact of counterfeiting in the clothing, cosmetics, and toy sectors in the EU \(Hospodářský dopad padělání v odvětví oděvů, kosmetiky a hraček v EU\) – EUIPO \(europa.eu\)](#).

⁷ Článek 23 nařízení (ES) č. 1186/2009 stanoví celní prahovou hodnotu 150 EUR. Komise navrhla revizi těchto pravidel – viz níže, s. 6 a [celní reforma EU – Evropská komise](#).

několik právních předpisů a v současnosti probíhají jednání o dalších změnách, zejména v oblasti cel a ochrany životního prostředí.

Prodejci výrobků ze zemí mimo EU, kteří své výrobky dodávají přímo spotřebitelům v EU, jsou obecně odpovědní za zajištění zákonnosti výrobků, které uvádějí na trh v EU. Ty musí být například v souladu s předpisy o bezpečnosti výrobků, pravidly na ochranu spotřebitele a dalšími povinnostmi vyplývajícími z právních předpisů EU nebo členských států. U většiny spotřebních výrobků musí mít prodejci také odpovědný hospodářský subjekt v EU, což usnadňuje prosazování právních předpisů EU⁸.

Všichni prodejci musí také plnit požadavky rozšířené odpovědnosti výrobce tím, že finančně přispívají na nakládání se svými výrobky, jakmile se stanou odpadem. Patří sem elektrická a elektronická zařízení, baterie a obaly. S přijetím pozměněné rámcové směrnice o odpadech⁹ by se tento okruh měl rozšířit i na textilní výrobky, výrobky související s textilem a obuvnické výrobky.

Internetová tržiště, bez ohledu na to, zda jsou usazena v EU či nikoli, nesou odpovědnost v případě, že nedodrží své specifické povinnosti zprostředkovatelů prodeje zboží, zejména podle nařízení o digitálních službách¹⁰, jakož i podle dalších zákonů, jako je nařízení o obecné bezpečnosti výrobků¹¹, pokud jde o nebezpečné výrobky, směrnice o ekodesignu¹², nařízení o označování energetickými štítky^{13,14}, nařízení o klasifikaci, označování a balení látek a směsí¹⁵, nařízení o dozoru nad trhem¹⁶, a s pravidly EU na ochranu spotřebitele, kdykoli se zaměřují na spotřebitele v EU. Největší platformy, které jsou podle nařízení o digitálních trzích označeny jako „strážci přístupu“¹⁷, musí rovněž dodržovat řadu zásad, které se týkají jejich chování na trhu¹⁸.

Za určitých podmínek mohou tržiště nést odpovědnost i za prodej nevyhovujících nebo nebezpečných výrobků. Za určitých podmínek – pokud si nejsou vědoma nezákonnosti obsahu, který hostují, nebo pokud po získání této informace urychleně jednájí a výrobek odstraní – jsou však zproštěna odpovědnosti za nezákonné jednání prodejců. V každém případě se podmíněně zproštění odpovědnosti použije pouze v případě, že tržiště zprostředkovává prodej výrobku, což není například případ, kdy prodávající jedná pod kontrolou nebo z pověření tržiště. Tržiště mohou být rovněž shledána odpovědnými za

⁸ Komise brzy zveřejní zprávu, v níž se bude zabývat prováděním požadavku mít v EU odpovědný hospodářský subjekt pro určité výrobky v souladu s článkem 4 nařízení (EU) 2019/1020.

⁹ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech, COM(2023) 420 final.

¹⁰ Další podrobnosti o povinnostech pro internetová tržiště najdete v oddíle 2.3.1.

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/988 ze dne 10. května 2023 o obecné bezpečnosti výrobků.

¹² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES ze dne 21. října 2009 o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie.

¹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1369 ze dne 4. července 2017, kterým se stanoví rámec pro označování energetickými štítky a zrušuje směrnice 2010/30/EU.

¹⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1781 ze dne 13. června 2024 o vytvoření rámce pro stanovení požadavků na ekodesign udržitelných výrobků, o změně směrnice (EU) 2020/1828 a nařízení (EU) 2023/1542 a o zrušení směrnice 2009/125/ES.

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2865 ze dne 23. října 2024, kterým se mění nařízení (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí.

¹⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1020 ze dne 20. června 2019 o dozoru nad trhem a souladu výrobků s předpisy a o změně směrnice 2004/42/ES a nařízení (ES) č. 765/2008 a (EU) č. 305/2011.

¹⁷ [Určení strážci přístupu podle nařízení o digitálních trzích.](#)

¹⁸ Další podrobnosti naleznete v oddíle 2.3.4.

porušení právních předpisů na ochranu spotřebitele, pokud prezentují nabídky prodejců způsobem, který by mohl spotřebitele vést k domněnce, že výrobek nabízí samo tržiště.

2. EU JE K ŘEŠENÍ TÉTO VÝZVY DOBRĚ VYBAVENA, ALE POTŘEBUJE UCELENÝ A DOBRĚ KOORDINOVANÝ PŘÍSTUP

Evropa má dobré předpoklady k tomu, aby se vypořádala s výzvami, které přináší dovoz zboží v rámci elektronického obchodu dodávaného přímo spotřebitelům. Je však třeba udělat více pro to, aby se zajistilo správné uplatňování pravidel EU a aby byl systém prosazování účinný a odolný a nebyl zahlcen množstvím zboží nízké hodnoty prodávaného online a zaplavujícího trh.

Tímto sdělením Komise předkládá **ucelený přístup k řešení rizik a narušení způsobených velkým objemem dovozu těchto výrobků**. Tento přístup musí být **komplexní** a musí zahrnovat **dobře koordinovaný soubor opatření, který by spojoval zejména evropské instituce, členské státy a všechny příslušné vnitrostátní orgány**.

Za prvé, Komise navrhuje řadu strukturálních změn regulačního rámce se zvláštním důrazem na celní reformu a na opatření na ochranu životního prostředí. Vyzývá spolunormotvůrce k podpoře urychleného přijetí návrhu reformy celního systému, a zahajuje tak úvahy o tom, jak navrhovaná opatření dále posílit další podporou celních orgánů, například prostřednictvím nového nediskriminačního manipulačního poplatku za zboží dovážené do EU přímo spotřebitelům. **(Oddíl 2.1.1) V oblasti ochrany životního prostředí** bude Komise podporovat zavádění nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků a účinné uplatňování stávajících pravidel rozšířené odpovědnosti výrobce. Komise vyzývá spolunormotvůrce, aby přijal cílenou revizi rámcové směrnice o odpadech, a navrhne další právní předpisy, v neposlední řadě prostřednictvím aktu o oběhovém hospodářství. **(Oddíl 2.1.2)**

Komise dále zdůrazňuje **vysokou prioritu společných kontrolních akcí** zaměřených proti prudkému nárůstu nebezpečných, padělaných nebo jinak nevyhovujících výrobků prodávaných online a dovážených do EU. Je třeba plně využít ambiciózní regulační rámec EU a dobře koordinovat činnost celních orgánů, orgánů dozoru nad trhem a dalších příslušných vnitrostátních orgánů. Komise předkládá **konkrétní kroky k zajištění účinné spolupráce a cílených opatření**. **(Oddíl 2.2)**

Evropa má navíc nejspolehlivější regulační rámec na světě, pokud jde o **způsob, jakým jsou výrobky prezentovány spotřebitelům online, a o stanovení jasných povinností pro internetová tržiště**. Jak bylo zdůrazněno v politických směrech předsedkyně¹⁹, rychlost, konzistentnost a zjednodušení mají klíčový význam, v neposlední řadě pro vytvoření rovných podmínek pro menší společnosti a zachování přiměřené regulační zátěže. **Komise se zaměří na důsledné prosazování a doplňkovost pravidel v digitální oblasti**, což bude podpořeno dobře koordinovanými opatřeními všech příslušných orgánů. **(Oddíl 2.3)**

Kromě toho **mohou být digitální nástroje klíčovým prostředkem** k dosažení cílů tohoto sdělení. Komise oznamuje opatření na podporu moderního a odolného souboru nástrojů dohledu, zejména prostřednictvím **digitálního pasu výrobku, nástrojů využívajících umělé inteligence pro odhalování nelegálního zboží a sdílených databází**. **(Oddíl 2.4)**

V neposlední řadě je k posílení postavení spotřebitelů, včetně nezletilých osob, a k jejich ochraně nezbytné **vyvíjet úsilí v oblasti informování a vzdělávání** a pomáhat legitimním podnikům nabízet v EU výrobky, které jsou v souladu s předpisy. **(Oddíl 2.5)**

¹⁹ https://commission.europa.eu/about/commission-2024-2029_cs.

Tato opatření musí být doprovázena **dialogem s mezinárodními partnery** a třetími zeměmi, odkud dovážené výrobky pocházejí. Kromě toho bude Komise i nadále **sledovat obchodní praktiky** třetích zemí a zůstává ostražitá vůči nekalým obchodním praktikám. (Oddíl 2.6)

2.1. Strukturální reformy k omezení dovozu nevyhovujících výrobků a ochraně životního prostředí

2.1.1. Balíček celních reforem

Prudký nárůst dovozu zboží v rámci elektronického obchodu dodávaného přímo spotřebitelům v EU, kteří se pro celní účely stávají dovozci, nebyl doprovázen zvýšením manipulační kapacity na hranicích. V roce 2024 byly orgány v pouhých šesti členských státech²⁰ odpovědné za dohled nad 89 % přímo dováženého zboží prodávaného online. Celní orgány sice představují první linii obrany na hranicích proti dovozu nevyhovujících a potenciálně nebezpečných výrobků, ale potýkají se s obrovským množstvím dovozu v rámci elektronického obchodu, který již představuje více než 97 % všech celních prohlášení o dovozu²¹. Je zřejmé, že současné celní postupy a nástroje již nevyhovují svému účelu a že dostupné zdroje nestačí k efektivnímu zpracování velkého objemu zásilek, které vznikají v rámci elektronického obchodu.

V květnu 2023 Komise navrhla ambiciózní balíček celních reforem²², který zahrnuje i) nový celní kodex Unie, ii) návrh²³ na zrušení osvobození od cla pro dovoz do hodnoty 150 EUR a zavedení zjednodušeného sazebního zacházení pro zásilky s nízkou hodnotou a iii) návrh²⁴ na rozšíření působnosti systému „jednoho správního místa pro dovoz“ (IOSS) na veškeré zboží bez ohledu na jeho hodnotu.

Cílem návrhů je strukturálně zlepšit schopnosti celních orgánů EU dohlížet na tok zboží vstupujícího do celní unie a zboží, které ji opouští, a kontrolovat jej, počínaje výrobky prodávanými online a dodávanými přímo spotřebitelům. Vnitrostátní celní orgány by byly podporovány novým **Celním úřadem EU**, který by provozoval **celní datové centrum EU**.

Celní datové centrum EU by poskytlo elektronické prostředí, v němž by hospodářské subjekty podávaly zprávy celním orgánům, a integrovalo by údaje od jiných orgánů. Umožnilo by zajistit schopnost řízení rizik na úrovni EU. Celní úřad EU by na základě těchto informací mohl prověřovat zboží, identifikovat potenciální rizika ještě před naložením zboží k přepravě nebo jeho fyzickým příjezdem do EU a vydávat členským státům kontrolní doporučení. To umožní celním orgánům získat úplný přehled o dodavatelských řetězcích a předvídat kontroly dovozu a vývozu. V důsledku toho bude vymáhání dodržování požadavků na výrobky cílenější a účinnější. Celní datové centrum EU umožní lepší spolupráci s ostatními orgány prostřednictvím výměny dat a usnadní tak koordinované kontroly.

Návrhy sjednocují pravidla DPH a cla a stanovují, že internetová tržiště a prodejci registrovaní v systému IOSS se stávají „domnělými dovozci“ a vybírají příslušné clo a DPH, zajišťují, aby zboží vstupující na celní území splňovalo další požadavky EU, a poskytují údaje celním orgánům v okamžiku prodeje, před příchodem zboží na hranice EU. V roce 2024 tvořili prodejci v režimu IOSS 92 % dovozu zboží s hodnotou menší než 150 EUR. Kromě

²⁰ Nizozemsko, Belgie, Francie, Maďarsko, Itálie a Německo. Zdroj: údaje z dozoru EU.

²¹ Zdroj: údaje z dozoru EU.

²² Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví celní kodex Unie a zřizuje Celní úřad Evropské unie a kterým se zrušuje nařízení (EU) č. 952/2013, COM(2023) 258 final.

²³ Návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení (EHS) č. 2658/87, pokud jde o zavedení zjednodušeného sazebního zacházení pro prodej zboží na dálku, a nařízení (ES) č. 1186/2009, pokud jde o zrušení prahové hodnoty osvobození od cla.

²⁴ Návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o pravidla DPH týkající se osob povinných k dani, které usnadňují prodej dováženého zboží na dálku.

toho by prodejci v režimu IOSS hlásili všechny své prodeje v EU do celního datového centra EU a byli by pod dohledem svého členského státu registrace (na rozdíl od 27 potenciálních členských států určení), a to jak pro účely DPH, tak pro celní účely.

Komise vyzývá spolunormotvůrce, aby urychleně přijal návrh reformy celního systému, a je připravena spolupracovat s ním na prozkoumání dalších opatření, která by lépe řešila ohromný objem malých zásilek a podpořila celní orgány.

Za prvé, Komise je ochotna společně se spolunormotvůrci prozkoumat možnost zavedení nediskriminačního manipulačního poplatku na zboží dovážené v rámci elektronického obchodu přímo spotřebitelům, aby se řešily náklady na dohled nad dodržováním pravidel EU u těchto zásilek. Takový manipulační poplatek by měl umožnit, aby hlavní externalitu tohoto nového obchodního modelu, tj. potřebu jiného, intenzivnějšího přístupu k zajištění souladu obrovského množství jednotlivých balíčků, internalizovali maloobchodníci a zprostředkovatelé, kteří z něj mají prospěch. Takový manipulační poplatek by tedy měl nést dovozce, tj. internetový prodejce nebo zprostředkovatel, a nikoli spotřebitel v místě doručení dovezeného balíčku.

Kromě toho by měly být zváženy poznatky získané z rizik identifikovaných v prioritní kontrolní oblasti²⁵, jakož i to, zda by Celní úřad EU mohl podpořit účinnější celní kontroly v souladu se svým posláním, pokud jde o operativní podporu celních orgánů členských států. Za tímto účelem bude muset být Celní úřad EU dostatečně vybaven, pokud jde o provozní kapacitu, aby mohl řešit potřeby elektronického obchodu a zvýšit soulad zboží dováženého prostřednictvím elektronického obchodu.

Vzhledem k obrovskému nárůstu objemu v krátkém časovém období, který stále roste a nezdá se, že by měl ustát, je Komise připravena spolupracovat se spolunormotvůrci na „předsunutí“ celní reformy do roku 2026, včetně přípravy zřízení Celního úřadu EU a příprav na vytvoření celního datového centra EU, a to s ohledem na finanční omezení stávajícího víceletého finančního rámce.

2.1.2. Jasná pravidla a odpovědné postupy na ochranu životního prostředí

Je rovněž nezbytné, aby EU zvýšila své úsilí o snížení dopadu dovozu výrobků s nízkou hodnotou, které jsou dodávány přímo spotřebitelům, na klima a životní prostředí.

Požadavky EU na ekodesign a označování energetickými štítky podporují výrobce v inovacích a dodávání účinnějších výrobků, umožňují spotřebitelům informovaný výběr a přispívají ke snížení celkové spotřeby energie a emisí. Odhaduje se, že v důsledku nedodržování předpisů se každoročně ztrácí více než 10 miliard EUR zisku²⁶.

Ambicióznější požadavky na udržitelnost výrobků uváděných na trh EU budou zavedeny v rámci nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků²⁷. První pracovní plán nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků je plánován na duben 2025 a určí prioritní skupiny výrobků pro přijetí požadavků na udržitelnost, včetně aspektů týkajících se udržitelných možností dodávek a dopravy zpět. V červenci 2025 budou následovat pravidla pro likvidaci neprodaných spotřebitelských výrobků, včetně zákazu likvidace neprodaného textilu a obuvi.

²⁵ Viz oddíl 2.2.1.

²⁶ Viz např. Evropský účetní dvůr 2020/1, Zvláštní zpráva [Opatření EU v oblasti ekodesignu a označování energetickými štítky: důležitý příspěvek k větší energetické účinnosti, který je však omezován značnými zpožděními a nedodržováním právních předpisů](#).

²⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1781 ze dne 13. června 2024 o vytvoření rámce pro stanovení požadavků na ekodesign udržitelných výrobků, o změně směrnice (EU) 2020/1828 a nařízení (EU) 2023/1542 a o zrušení směrnice 2009/125/ES.

Textil bude jednou z prvních skupin výrobků, na které se bude vztahovat akt v přenesené pravomoci.

Požadavky na rozšířenou odpovědnost výrobce jsou obsaženy v nařízení o obalech a obalových odpadech²⁸, v nařízení o bateriích a odpadních bateriích²⁹ a ve směrnici o odpadních elektrických a elektronických zařízeních³⁰ a v nařízení o fluorovaných skleníkových plynech³¹. **Komise vyzývá spolunormotvůrce, aby urychleně přijal cílenou revizi rámcové směrnice o odpadech**, která zejména zavádí požadavky rozšířené odpovědnosti výrobce pro textil a obuv.

Cílená revize rámcové směrnice o odpadech spolu s připravovaným aktem v přenesené pravomoci podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků o kritériích udržitelnosti pro textilní výrobky stanoví nezbytné prvky pro ekologickou modulaci finančních příspěvků subjektů uvádějících textilní výrobky na trh do systémů rozšířené odpovědnosti výrobce: čím vyšší je udržitelnost, tím nižší jsou poplatky. Na subjekty elektronického obchodu ze zemí mimo EU i v rámci EU by se vztahovala stejná pravidla s rovnými podmínkami a stejnými pobídkami pro uvádění udržitelnějších výrobků na trh EU.

Komise plánuje navrhnout akt o oběhovém hospodářství a v této souvislosti prozkoumá možnosti dalšího rozvoje řešení v rámci rozšířené odpovědnosti výrobce, včetně jednotného kontaktního místa pro registraci výrobců, další harmonizace pravidel EU a rozšíření systémů rozšířené odpovědnosti výrobce na další kategorie výrobků. Při přípravě návrhu aktu o oběhovém hospodářství bude Komise věnovat zvláštní pozornost opatřením pro účinné prosazování v praxi.

Požadavky platné pro výrobky, obaly a nakládání s odpady by měly být účinně prosazovány i v případě, že je zboží uváděno na trh prostřednictvím elektronického obchodu. K tomu je zapotřebí **silná síť subjektů pro provádění a vymáhání práva v oblasti životního prostředí** v celé EU, včetně inspektorů a policie. Mělo by být posíleno úsilí o prosazování práva a spolupráce mezi evropskými donucovacími orgány.

Komise prozkoumá způsoby, jak zajistit, aby zákaz ničení některých spotřebitelských výrobků a související povinnosti elektronického obchodu v oblasti transparentnosti byly účinně uplatňovány, a to i ze strany platforem ze třetích zemí. Podpoří také členské státy a hospodářské subjekty při zajišťování toho, aby se padělané zboží likvidovalo pouze v krajním případě a aby se místo toho zaměřily na jeho přípravu k opětovnému použití nebo recyklaci³².

Komise:

- Vyzývá spolunormotvůrce, aby urychleně přijal návrh reformy celního systému, a je připravena spolupracovat s ním na prozkoumání dalších opatření, která by pomohla řešit náklady na dohled nad ohromným množstvím malých zásilek, zejména prostřednictvím nového nediskriminačního manipulačního poplatku za zboží v elektronickém obchodě.
- Plánuje přijmout první akční plán podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků do

²⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/40 ze dne 19. prosince 2024 o obalech a obalových odpadech.

²⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1542 ze dne 12. července 2023 o bateriích a odpadních bateriích.

³⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU ze dne 4. července 2012 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ) (přepřpracované znění).

³¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/573 ze dne 7. února 2024 o fluorovaných skleníkových plynech, o změně směrnice (EU) 2019/1937 a o zrušení nařízení (EU) č. 517/2014.

³² Doporučení Komise (EU) 2024/915 ze dne 19. března 2024 o opatřeních k boji proti padělání a k lepšímu prosazování práv duševního vlastnictví.

dubna 2025.

- Vyzývá spolunormotvůrce, aby urychleně přijal cílenou změnu rámcové směrnice o odpadech. Komise bude úzce spolupracovat s členskými státy na účinnějším prosazování této směrnice, směrnice o plastech na jedno použití, směrnice o odpadních elektrických a elektronických zařízeních a nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků, o obalech a obalových odpadech a o bateriích ve vztahu k maloobchodním elektronickým obchodům z třetích zemí.
- Plánuje navrhnout akt o oběhovém hospodářství, který se bude zabývat dalším rozvojem rozšířené odpovědnosti výrobce a tím, jak posílit prosazování.

2.2. Cílená opatření: posílení koordinovaných kontrol dováženého zboží

Jako naléhavou prioritu bude Komise podporovat řadu cílených opatření, která využijí schopnosti více orgánů při koordinovaném prosazování všech příslušných pravidel EU, což povede k okamžitým výsledkům, jakož i k dalšímu shromažďování důkazů a trvalému úsilí o zajištění dlouhodobého dodržování předpisů.

2.2.1. Celní prioritní oblast kontroly pro krátkodobé výsledky a společné kontrolní akce

Komise bude koordinovat celní kontroly v rámci prioritní oblasti kontroly³³ zaměřené na výrobky ze třetích zemí s významným bezpečnostním rizikem a rizikem nesouladu s předpisy, které jsou nakupovány prostřednictvím internetových tržišť a dodávány přímo spotřebitelům v EU³⁴.

V rámci tohoto časově omezeného opatření zintenzivní celní orgány ve spolupráci s orgány dozoru nad trhem a dalšími příslušnými orgány dovozní kontroly těchto výrobků s cílem posoudit jejich bezpečnost a soulad s právními předpisy o vnitřním trhu, odhalit případné nedovolené obchodování s nebezpečným zbožím a vyměňovat si informace o nedodržování předpisů.

Bezprostředním cílem je řešit nedostatečné dodržování předpisů a zajistit, aby se nebezpečné a nevyhovující výrobky nedostávaly na trh, a také odradit zločinecké organizace od využívání elektronického obchodu jako cesty k obchodování s drogami. V rámci opatření by měly být shromážděny další důkazy o nevyhovujících výrobcích a příslušných hospodářských subjektech. Opatření by mělo okamžitě vést k výsledkům při řešení nedostatků v dodržování předpisů a k zajištění toho, aby tyto nebezpečné a nevyhovující výrobky nebyly uváděny na trh.

Klíčovými faktory pro úspěch prioritní oblasti kontroly budou plnění závazků a koordinace mezi orgány. Celní orgány se zaměří na příslušné zásilky a pozastaví jejich propuštění. Orgány dozoru nad trhem jako odborníci v příslušných oblastech výrobků a v případě potřeby společně s dalšími specializovanými orgány určí, zda kontrolované výrobky splňují všechny příslušné právní předpisy. K výběru zásilek, zpracování případů, určení nesouladu a následnému posouzení bude třeba koordinovaně využívat všechny stávající nástroje a systémy³⁵. Na základě analýzy rizik z těchto zjištění budou v budoucnu podle potřeby průběžně zintenzivňovány kontroly **některých hospodářských subjektů, zboží nebo obchodních toků**. Čím vyšší je míra nesouladu, tím vyšší by měla být úroveň ostražitosti v

³³ Podle čl. 46 odst. 3 celního kodexu Unie.

³⁴ Přesný seznam výrobků bude stanoven po dohodě s členskými státy.

³⁵ Např. celní systém řízení rizik (CRMS2), systém kontroly při dovozu (ICS2), systém EU Safety Gate, Informační a komunikační systém pro dozor nad trhem (ICSMS), počítačový systém uvedený v čl. 133 odst. 4 nařízení (EU) 2017/625 (TRACES) a systém včasného varování pro potraviny a krmiva (RASFF).

dalších fázích, aby se posílilo prosazování a odrazování, a tím se přispělo k rovným podmínkám pro podniky, které nesou náklady na dodržování předpisů.

Pokud hospodářský subjekt nepřijal vhodná a přiměřená nápravná opatření k odstranění nesouladu a nesoulad se jeví jako systematický, jsou orgány dozoru nad trhem vyzvány, aby použily dostupné nápravné prostředky podle nařízení o dozoru nad trhem, včetně stažení výrobků z trhu a jejich stažení z oběhu, zákazu jejich dodávání na trh, jakož i uložení sankcí odrážejících rovněž systematickou povahu nesouladu³⁶.

Toto opatření v rámci prioritní oblasti kontroly by podporovala skupina celních odborníků³⁷, v úzké spolupráci s příslušnými orgány dozoru nad trhem a novým týmem odborníků v rámci Celní aliance EU pro hranice (EUCABET).

Současně budou pokračovat opatření, jako jsou opatření Evropského úřadu pro boj proti podvodům zaměřená na boj proti podvodům v elektronickém obchodu, jako je zneužívání pravidel souvisejících s IOSS.

Ve střednědobém horizontu by měly být skutečnosti a důkazy shromážděné v rámci prioritní oblasti kontroly sdíleny mezi širším okruhem orgánů a měly by podporovat společné kontrolní akce mezi celními orgány, orgány dozoru nad trhem, orgány pro ochranu životního prostředí, ochranu spotřebitele a digitální služby. Prioritní oblast kontroly by mohla zejména podpořit prosazování nařízení o digitálních službách a opatření sítě pro bezpečnost spotřebitelů (CSN).

Zjištění z prioritní oblasti kontroly by měla být rovněž podkladem pro třetí víceletý pracovní program Nástroje pro finanční podporu vybavení pro celní kontroly³⁸, který má být přijat v roce 2025, včetně zvláštní výzvy pro elektronický obchod s rozpočtem 100 milionů EUR³⁹.

Komise vyzývá všechny členské státy, aby se do prioritní oblasti kontroly zapojily, a zveřejní veřejnou zprávu o získaných poznatcích a zjištěních.

2.2.2. Společné akce v oblasti prosazování bezpečnosti výrobků, boje proti padělání a zvyšování bezpečnosti

Nařízení o dozoru nad trhem a nařízení o obecné bezpečnosti výrobků poskytují orgánům dozoru nad trhem v členských státech nezbytné donucovací pravomoci, a to i v souvislosti s výrobky prodávanými online. Mohou například vydávat příkazy ke stažení nebezpečných nebo nevyhovujících výrobků z internetových obchodů a internetových tržišť. Výrobky, u nichž bylo provedeno šetření, a související opatření musí být oznámeny v Informačním a komunikačním systému pro dozor nad trhem (ICSMS) a opatření přijatá v souvislosti s nebezpečnými výrobky členské státy oznámí do systému EU Safety Gate⁴⁰ – systému rychlého varování pro nebezpečné nepotravinářské výrobky, který spravuje Komise.

³⁶ Viz články 16, 19 a 41 nařízení 2019/2020 o dozoru nad trhem.

³⁷ Skupina celních odborníků – sekce kontroly a řízení rizik, složená z odborníků na řízení rizik z členských států, zasedající společně s orgány dozoru nad trhem.

³⁸ Komise již v rámci prvních dvou víceletých pracovních programů (2021–2022 a 2023–2024) vyčlenila na hraniční přechody a celní laboratoře více než 550 milionů EUR. Vzhledem k tomu, že v rámci stávajícího víceletého finančního rámce je stále k dispozici více než 440 milionů EUR, bude program i nadále podporovat a upřednostňovat elektronický obchod. V zájmu dalšího posílení těchto kontrol bude rovněž kladen důraz na interoperabilitu (výměnu informací) a společné sdílení vybavení s jinými orgány (zejména s orgány dozoru nad trhem).

³⁹ Finanční krytí je určeno na financování kontroly elektronického obchodu prováděné celními orgány EU, ale způsobilé je i vybavení používané společně celními orgány a orgány dozoru nad trhem nebo zdravotními orgány.

⁴⁰ <https://ec.europa.eu/safety-gate/#/screen/home>.

Na základě prvních zkušeností s prioritní oblastí kontroly Komise zahájí zvláštní **koordinovanou činnost v oblasti bezpečnosti výrobků (CASP)**, která bude otevřená všem členským státům a jejímž cílem bude zlepšit **strukturální spolupráci mezi celními orgány a orgány dozoru nad trhem**, pokud jde o výrobky nebo kategorie výrobků prodávané online, společně posoudit rizika a určit vhodná nápravná opatření. Kromě toho Komise v roce 2025 navrhne v rámci sítě pro bezpečnost spotřebitelů také provádění **společných činností v oblasti zkoušení výrobků** se sítí pro bezpečnost spotřebitelů, které by rovněž umožnilo orgánům dozoru nad trhem odebírat vzorky výrobků online pod krycí identitou. **Komise vyzývá členské státy, aby zajistily svou aktivní účast na těchto činnostech.**

Ve druhém čtvrtletí roku 2025 provede **síť pro bezpečnost spotřebitelů** první kontrolu bezpečnosti výrobků⁴¹, aby zkontrolovala a zajistila dodržování předpisů u kategorií výrobků, které jsou nejčastěji objednávané online. Pomocí nástroje EU eSurveillance, který poskytuje Komise, se orgány zaměří na úplnost bezpečnostních informací v seznamu výrobků, včetně údajů o odpovědné osobě EU, a na odhalení výrobků, které již byly oznámeny systému EU Safety Gate.

Komise rovněž pracuje na posílení **evropské sítě celních laboratoří (CLEN)**⁴², která je nezbytná pro podporu práce orgánů dozoru nad trhem, zdravotních a celních orgánů. V rámci nařízení o dozoru nad trhem rovněž zřizuje **zkušební zařízení EU**, aby posílila kapacitu v oblasti zkoušení výrobků pro orgány dozoru nad trhem v členských státech⁴³.

Mezi novými opatřeními proti padělaným a jiným nelegálním výrobkům Komise podporuje přípravu nové evropské multidisciplinární platformy pro boj proti hrozbám vyplývajícím z trestné činnosti (EMPACT) na období 2026–2029. To by mělo podpořit koordinaci mezi donucovacími orgány, včetně policie, celních orgánů a státních zástupců, v boji proti škodlivým, nevyhovujícím a nezákonným výrobkům spojeným s trestnou činností. Kromě toho **Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF)** pokračuje ve vyšetřování podvodného dovozu padělaného zboží, které poškozuje zdraví a bezpečnost spotřebitelů, prostřednictvím elektronického obchodu.

Komise rovněž podporuje evropské inovace (konsorcia evropských inovátorů, průmyslu a orgánů) s cílem vyvinout inovativní evropské technologie pro bezpečnost elektronického obchodu.⁴⁴

Komise:

- Navrhuje prioritní oblast kontroly pro dovoz zboží z elektronického obchodu dodávaného přímo spotřebitelům, a to ve spolupráci s orgány dozoru nad trhem, a střednědobý cíl koordinovaného uplatňování širšího souboru pravidel, včetně digitální regulace. Komise vyzývá členské státy k účasti a vydá veřejnou zprávu o získaných zkušenostech a zjištěních.
- Podporuje novou koordinovanou činnost v oblasti bezpečnosti výrobků a další společné

⁴¹ Souběžné koordinované kontrolní akce.

⁴² Racionalizace, koordinace a optimalizace využívání lidských a technických zdrojů v celních laboratořích EU, které se zabývají především nedovolenými drogami a omamnými látkami, ale také potravinami a nápoji, textilními a jinými průmyslovými výrobky, plasty a jinými chemickými látkami.

⁴³ Zkušební zařízení EU byla určena podle článku 21 nařízení (EU) 2019/1020 v několika výrobních odvětvích, včetně hraček, rádiových zařízení a ekodesignu/energetického štítkování.

⁴⁴ Patří sem výzkumné projekty PARSEC (Parcel and Letter Security for Postal and Express Courier Flows – Zabezpečení balíků a dopisů pro poštovní a expresní kurýrní zásilky), iFLOWS (Advanced technologies for scanning and detection of illicit material for postal services and express courier flows – Pokročilé technologie pro skenování a detekci nelegálního materiálu pro poštovní služby a expresní kurýrní přepravu) a ODYSSEUS financované EU.

akce v oblasti dozoru nad trhem zaměřená na bezpečnost výrobků v elektronickém obchodě a vyzývá členské státy k aktivní účasti.

- Řeší boj proti obchodování s nelegálním zbožím a zbožím porušujícím právní předpisy v souvislosti s oběhovým hospodářstvím, včetně elektronického obchodu, v souladu s prioritami příštího cyklu EMPACT.

2.3. Důsledné prosazování právních předpisů EU na ochranu spotřebitelů online

EU má komplexní a ve světě jedinečný soubor pravidel na ochranu spotřebitelů na internetu, který stanoví velmi jasné povinnosti pro internetová tržiště. Prosazování *acquis* v oblasti ochrany spotřebitele, stejně jako nového nařízení o digitálních službách a zákona o digitálních trzích, má pro Komisi vysokou prioritu. Klíčová jsou koordinovaná opatření a úzká spolupráce – napříč orgány i všemi zúčastněnými stranami, jak dokládají nedávná vyšetřování⁴⁵, jakož i rámce, jako je soubor nástrojů EU proti padělání⁴⁶.

2.3.1. Povinnosti internetových tržišť: nařízení o digitálních službách

Nařízení o digitálních službách stanoví celoevropská pravidla pro online zprostředkovatele, včetně internetových tržišť, která spojují prodejce se spotřebiteli. Cílem pravidel je zajistit, aby obchodníci mohli na internetových tržištích prodávat pouze výrobky, které splňují příslušné požadavky na bezpečnost výrobků a další požadavky.

Internetová tržiště mají povinnost bojovat proti nelegálnímu zboží nabízenému prostřednictvím jejich služeb. Patří sem například povinnost zavést uživatelsky přívětivé mechanismy pro podávání oznámení a stížností, povinnost spolupráce s důvěryhodnými značkami, zákaz klamavých prvků v uživatelském rozhraní, pravidla pro reklamu a podrobné povinnosti týkající se transparentnosti, včetně způsobu, jakým jsou výrobky spotřebitelům doporučovány.

Mají také povinnost „znát svého obchodního zákazníka“, která by měla odradit prodejce, kteří nedodržují předpisy, od nabízení jejich výrobků v EU prostřednictvím tržišť, a přinést praktickou podporu při vyhledávání obchodníků, kteří nedodržují předpisy EU. V praxi musí tržiště shromažďovat informace o obchodnících, než na své platformě začnou nabízet jejich produkty. Jedná se například o totožnost a kontaktní údaje obchodníka, informace o jeho platebním účtu, údaje o jeho obchodní registraci a vlastní prohlášení, kterým se obchodník zavazuje nabízet pouze výrobky, které jsou v souladu s pravidly EU. Do 17. února 2025 by měla tržiště ukončit své úsilí o shromáždění a vyhodnocení informací od obchodníků, kteří jsou již přítomni na jejich platformě déle než rok, tj. od 17. února 2024. Než budou moci nabízet výrobky v EU, musí průběžně vyžadovat informace a provádět podobné kontroly u každého obchodníka, který se k platformě připojí.

Komise v rámci své dozorové funkce věnuje zvláštní pozornost uplatňování této povinnosti, která je klíčovým nástrojem, jak nepoctivým prodejcům zabránit, aby se zaměřovali na spotřebitele v EU. Informace získané od obchodníka jsou zásadní pro spotřebitele, ale také pro vlastní nápravná opatření platformy, například pro pozastavení činnosti obchodníků, kteří opakovaně nabízejí nelegální zboží. Kromě toho může sloužit i příslušným orgánům, například při dohledu nad pravidly bezpečnosti výrobků. Nařízení o digitálních službách

⁴⁵ Viz koordinované vyšetřování proti společnosti Temu vedené Evropskou komisí podle nařízení o digitálních službách a síti pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele podle pravidel na ochranu spotřebitele, viz níže, s. 16.

⁴⁶ Doporučení Komise (EU) 2024/915 ze dne 19. března 2024 o opatřeních k boji proti padělání a k lepšímu prosazování práv duševního vlastnictví.

usnadňuje vymahatelnost příkazů vydaných příslušnými soudními nebo správními orgány k odstranění nezákonného obsahu, včetně nelegálních výrobků nabízených prodejci.

Od tržišť se rovněž vyžaduje, aby zajistila „soulad s předpisy již od stadia návrhu“, tj. aby jejich rozhraní umožňovalo obchodníkům poskytovat všechny požadované předsmulvné informace a další informace o souladu a bezpečnosti výrobků podle platných právních předpisů Unie. Musí také informovat spotřebitele v případě, že si prostřednictvím jejich služby zakoupili nelegální výrobek.

Dvacet pět online platform, včetně několika internetových tržišť⁴⁷, bylo Komisí označeno za velmi velké online platformy a vyhledávače⁴⁸ poté, co v průměru dosáhly více než 45 milionů měsíčních příjemců v EU. Musí zavést důkladná opatření k posouzení a zmírnění rizik, která představují design, fungování a využívání jejich služeb. To zahrnuje potřebu posoudit a zmírnit rizika spojená s šířením nevyhovujícího zboží, rizika pro vysokou úroveň ochrany spotřebitele v EU nebo rizika spojená s veřejným zdravím, nezletilými a fyzickou pohodou jednotlivců.

Komise považuje donucovací opatření související s těmito riziky na určených internetových tržištích za vysokou prioritu a posiluje spolupráci a koordinaci s příslušnými vnitrostátními orgány.

Komise zahájila vyšetřovací řízení podle nařízení o digitálních službách ve vztahu ke společností SHEIN⁴⁹ a Amazon⁵⁰ a dne 14. března 2024 **formálně zahájila řízení** proti společnosti AliExpress⁵¹ a dne 31. října 2024 proti společnosti Temu⁵². Druhé zmíněné šetření je rovněž doplněno společnou akcí v rámci sítě pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele (CPC)⁵³.

Komise bude i nadále sledovat dodržování předpisů a v případě potřeby zahájí řízení, v jehož rámci by se mohla zaměřit na opatření s největším dopadem, jako jsou povinnosti týkající se zásady „znát svého obchodního zákazníka“, systematické dodržování příkazů k odstranění nebo k informování ze strany internetových tržišť, které obdrží od příslušných orgánů, a podporovat jejich koordinované akce a uplatňování právních předpisů, které prosazují. Komise věnuje zvláštní pozornost hybridnímu obchodnímu modelu některých tržišť, tj. případům, kdy působí jako zprostředkovatelé a zároveň jsou sama přímými prodejci nebo vykonávají kontrolu nad prodejci⁵⁴.

Komise bude rovněž vycházet ze společných akcí, jako je prioritní oblast kontroly a akce prováděné se sítí pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele, a bude brát na vědomí jejich zjištění, která jsou relevantní pro její šetření podle nařízení o digitálních službách.

⁴⁷ Amazon, AliExpress, Apple AppStore, Booking, Google Shopping, Google Play, SHEIN, Temu a Zalando.

⁴⁸ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/list-designated-vlops-and-vloses>.

⁴⁹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-requests-information-online-marketplaces-temu-and-shein-compliance-digital-services-act>.

⁵⁰ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-sends-request-information-amazon-under-digital-services-act>.

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-requests-information-amazon-under-digital-services-act>.

⁵¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-opens-formal-proceedings-against-aliexpress-under-digital-services-act>.

⁵² <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-opens-formal-proceedings-against-temu-under-digital-services-act>.

⁵³ Viz níže a na https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_5707.

⁵⁴ V případě výrobků prodávaných přímo internetovým tržištěm nebo v případě, že nad prodejcem vykonává kontrolu, by mohl být poskytovatel shledán odpovědným za prodej nelegálních výrobků v souladu s článkem 6 nařízení o digitálních službách.

Dále bude usilovat o posílení svých schopností prostřednictvím **dohod s dalšími orgány, úřady a agenturami Unie s příslušnými odbornými znalostmi**, jako je pracovní dohoda s **Úřadem EU pro duševní vlastnictví (EUIPO)** na podporu svých donucovacích opatření týkajících se platform elektronického obchodu, které mohou představovat systémové riziko přílivu padělaného zboží do Unie.

Je nezbytné, aby byla v celé EU vybudována **silná síť donucovacích orgánů**, která by sjednotila jejich úsilí, sdílela informace, zefektivnila opatření a posílila celkový dopad donucovacích opatření a regulačního dohledu. V členských státech jsou za prosazování nařízení o digitálních službách odpovědní koordinátoři digitálních služeb. **Měly by být účinně zapojeny i další příslušné orgány**, zejména ty, které mají odborné znalosti a související kompetence v oblasti bezpečnosti výrobků, dodržování předpisů a ochrany spotřebitele. **Evropský sbor pro digitální služby** se od února 2024, kdy zahájil svou činnost, stal základní sítí regulačních orgánů podporující spolupráci a má specializovanou pracovní skupinu pro ochranu spotřebitele, která zajišťuje propojení se sítí pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele.

Aby bylo možné shromažďovat důkazy smysluplnějším způsobem, převzaly některé členské státy iniciativu a navázaly meziodvětvovou spolupráci prostřednictvím **pracovní skupiny pro elektronický obchod na vnitrostátní úrovni**, která zahrnuje koordinátory digitálních služeb, orgány na ochranu spotřebitele, orgány dozoru nad trhem a celní orgány. Komise je připravena podpořit vytvoření takových pracovních skupin ve všech členských státech v roce 2025 s pomocí úředníků pro oblast nařízení o digitálních službách umístěných na zastoupeních Komise a zajistit, aby se tyto skupiny podílely na práci **Evropského sboru pro digitální služby** a na vnitrostátních donucovacích opatřeních a opatřeních Komise podle nařízení o digitálních službách.

Souběžně s tímto úsilím Komise do listopadu 2025 vyhodnotí také způsob **vzájemného působení nařízení o digitálních službách s dalšími právními akty, jako je spotřebitelské *acquis* a pravidla pro bezpečnost výrobků⁵⁵**. V případě potřeby může být tato zpráva **doplněna návrhem na zjednodušení stávajících pravidel**.

2.3.2. *Povinnosti obchodníků a dalších online podniků: prohlubování a prosazování pravidel ochrany spotřebitele*

Obchodníci, kteří nabízejí své zboží a služby v EU, včetně těch, kteří jsou usazeni ve třetích zemích, musí bez ohledu na to, zda prodávají prostřednictvím internetových tržišť, či nikoli, dodržovat právní předpisy EU na ochranu spotřebitele⁵⁶. Tato pravidla platí stejně jako v online prostředí a zajišťují nejvyšší úroveň ochrany spotřebitele, například tím, že chrání spotřebitele v EU před podvodnými praktikami a podvody a umožňují spotřebitelům činit informovaná rozhodnutí a vyhnout se skrytým nákladům nebo rizikům.

Kromě toho mohou internetová tržiště ovlivňovat rozhodování spotřebitelů prostřednictvím svých rozhraní, mimo jiné určováním pořadí výsledků vyhledávání, poskytováním doporučení, ale také používáním klamavých prvků v uživatelském rozhraní, návykového designu a agresivní nebo nevyžádané personalizované reklamy. **Nařízení o**

⁵⁵ Podle článku 91 nařízení o digitálních službách.

⁵⁶ Např. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách, směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/6/ES ze dne 16. února 1998 o ochraně spotřebitelů při označování cen výrobků nabízených spotřebiteli, směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/771 ze dne 20. května 2019 o některých aspektech smluv o prodeji zboží, o změně nařízení (EU) 2017/2394 a směrnice 2009/22/ES a o zrušení směrnice 1999/44/ES.

digitálních službách zakazuje klamavé prvky v uživatelském rozhraní na internetových tržištích a reguluje další praktiky, například ukládá povinnosti týkající se designu jejich rozhraní a doporučovacích systémů, ukládá povinnost poskytovat informace spotřebitelům a zakazuje jim zobrazovat určité typy personalizovaných reklam.

Na internetová tržiště se rovněž vztahují obecná ustanovení spotřebitelského práva EU, která se vztahují na všechny obchodníky a zakazují nekalé obchodní praktiky, které zasahují do rozhodování spotřebitelů. Kontrola vhodnosti z hlediska digitální spravedlnosti⁵⁷ dospěla k závěru, že přístup právních předpisů na ochranu spotřebitele založený převážně na zásadách neposkytuje dostatečnou právní jistotu, pokud jde o jejich uplatňování v digitálním prostředí nad rámec nařízení o digitálních službách. Komise plánuje navrhnout **akt o digitální spravedlnosti**, který by cíleně posílil ochranu spotřebitele, konkretizoval zásady stávajících pravidel ochrany spotřebitele a zaplnil zjištěné mezery.

Za prosazování právních předpisů na ochranu spotřebitele jsou odpovědné vnitrostátní orgány na ochranu spotřebitele nebo vnitrostátní soudy. Mohou například nařídít opravu, vypnutí nebo odstranění webových stránek nebo účtů na sociálních sítích, které obsahují podvody, a mohou nařídít zrušení účtů nespolupracujících obchodníků.

Komise spolupracuje se **sítí pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele**, která sdružuje orgány odpovědné za prosazování právních předpisů EU v oblasti ochrany spotřebitele. Komise může síť pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele upozornit, pokud existuje důvodné podezření, že došlo k porušení právních předpisů EU. Komise koordinuje tyto akce, pokud se týkají velké části spotřebitelů v EU. Síť pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele provedla několik akcí⁵⁸ a může zahájit nové akce proti obchodníkům v oblasti elektronického obchodu podle nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele. V této souvislosti probíhá řízení proti společnosti Temu.

Dne 3. února 2025 **síť pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele a Komise rovněž informovaly společnost SHEIN o zahájení společné akce** s cílem prošetřit dodržování některých povinností vyplývajících z právních předpisů EU na ochranu spotřebitele ze strany internetového tržiště a elektronického obchodu⁵⁹. Probíhající společné vyšetřování sítě pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele koordinuje Komise.

Koordinované úsilí: řízení proti společnosti Temu řešená podle nařízení o digitálních službách společně se sítí pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele

Nedávná šetření týkající se společnosti Temu ukazují, jak se mohou nařízení o digitálních službách a síť pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele a regulační nástroje vzájemně posilovat a jak mohou orgány využít své pravomoci k účinným opatřením.

Dne 31. října 2024 zahájila Komise vyšetřování společnosti Temu⁶⁰ pro podezření z porušení nařízení o digitálních službách, včetně identifikace rizik a nedostatečných zmírňujících opatření k omezení opětovného výskytu dříve pozastavených nepoctivých obchodníků nebo opětovného výskytu nevyhovujícího zboží; rizika spojená s návykovým designem služby, včetně programů odměn podobných hrám, a systémy, které má společnost

⁵⁷ [Pracovní dokument útvarů Komise – Kontrola účelnosti spotřebitelského práva EU v oblasti digitální spravedlnosti | Evropská komise.](#)

⁵⁸ např. společné akce sítě pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele proti společnostem AliExpress nebo Wish: https://commission.europa.eu/live-work-travel-eu/consumer-rights-and-complaints/enforcement-consumer-protection/coordinated-actions/market-places-and-digital-services_cs#aliexpress-and-wish.

⁵⁹ Směrnice o nekalých obchodních praktikách, směrnice o právech spotřebitelů, směrnice o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách a směrnice o označování cen. Zahájením takové společné akce nejsou dotčeny závěry, k nimž se následně dospěje.

⁶⁰ Viz výše, s.14.

Temu zavedeny ke zmírnění rizik vyplývajících z takového návykového designu a nátlakového prodeje, včetně klamavých prvků v uživatelském rozhraní, které by mohly mít negativní důsledky pro fyzickou a duševní pohodu člověka; doporučovací systémy, včetně poskytnutí alespoň jedné snadno dostupné možnosti, která není založena na profilování; a povinnost umožnit výzkumným pracovníkům přístup k údajům.

Šetření Komise probíhá a podporují ho celní orgány, orgány dozoru nad trhem a orgány na ochranu spotřebitele prostřednictvím Evropského sboru pro digitální služby. Vychází rovněž z odpovědi společnosti Temu na žádosti Komise o informace a z důkazů získaných z fiktivních nákupů a stížností spotřebitelů předložených třetími stranami⁶¹. Pokud by Komise dospěla k závěru, že platforma porušuje nařízení o digitálních službách, hrozily by jí mimo jiné sankce v podobě pokuty, která by mohla dosáhnout až 6 % jejího celosvětového obrátu.

Dne 8. listopadu 2024 oznámila síť pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele na základě společného vyšetřování, které koordinovala Komise,⁶² společnosti Temu řadu praktik, které byly považovány za praktiky porušující spotřebitelské právo EU. Patří mezi ně praktiky týkající se falešných slev, klamavých prvků v uživatelském rozhraní, nátlaku na spotřebitele, nucené gamifikace, chybějících a zavádějících informací, falešných recenzí a skrytých kontaktních údajů. Síť pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele nařídila společnosti Temu, aby navrhla závazky ohledně toho, jak bude tyto problémy řešit.

Kromě toho si síť pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele vyžádala od společnosti Temu informace, aby mohla posoudit, zda společnost dodržuje další povinnosti vyplývající ze spotřebitelského práva EU, jako je povinnost jasně informovat spotřebitele o tom, zda je prodejce výrobku obchodníkem či nikoliv, zajistit, aby hodnocení výrobků, recenze a hodnocení nebyly spotřebitelům předkládány zavádějícím způsobem, aby byly oznámeny a správně vypočteny slevy z ceny a aby byla zajištěna přesnost a opodstatněnost veškerých environmentálních tvrzení.

Odpovědi společnosti Temu na zjištění a otázky sítě pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele se v současné době vyhodnocují.

Komise je i nadále odhodlána podporovat a koordinovat činnost sítě pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele v oblasti prosazování práva s využitím všech dostupných nástrojů. Například schopnosti jejího souboru nástrojů pro shromažďování důkazů **eLab** na bázi umělé inteligence budou využity k provádění souběžných automatických kontrol na hlavních internetových tržištích. Komise plánuje sdílet výsledky těchto kontrol se sítí pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele, která může rozhodnout o přijetí následných opatření k prosazování práva podle nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele.

V souladu se závěry své nedávné zprávy⁶³ o uplatňování **nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele** uvažuje Komise o přezkumu tohoto nařízení⁶⁴, aby dále posílila prosazování spotřebitelského práva EU, zejména pokud jde o rozšířené nezákonné praktiky bez ohledu na to, zda jsou pachatelé usazeni v Unii nebo mimo ni, s cílem zajistit rovné podmínky.

⁶¹ [Taming Temu \(Zkrocení Temu\) | BEUC](#).

⁶² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/it/ip_24_5707.

⁶³ https://commission.europa.eu/document/download/569266a1-22d9-4871-a143-a3671b417507_en?filename=Report%20B3%20cpc.pdf

⁶⁴ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13535-Consumer-protection-strengthened-enforcement-cooperation_cs.

2.3.3. Řešení sporů pro elektronický obchod

Navzdory veškerému úsilí se nevyhnutelně vyskytnou situace, kdy je v EU zakoupeno zboží, na které se nevztahuje reklamacie, a je důležité, aby spotřebitelé měli přístup ke smysluplné nápravě. Nový rámec odpovědnosti za vadné výrobky přijatý v říjnu 2024 bude platit od konce roku 2026⁶⁵ a zajistí, aby vždy existovala osoba odpovědná za výrobky, jejichž výrobce není usazen v EU. Nařízení o digitálních službách rovněž poskytuje spotřebitelům a jejich zástupcům nástroje, které jim umožňují upozornit na nelegální zboží na internetových tržištích a požadovat nápravu.

Kromě toho **Komise navrhla přezkum směrnice o alternativním řešení sporů (ADR)**⁶⁶, aby se zajistilo, že právní předpisy o mimosoudním řešení sporů jsou vhodné pro digitální věk, a to i v případech, kdy se spory týkají obchodníků ze zemí mimo EU. **Komise vyzývá spolunormotvůrce, aby urychleně přijali revidovanou směrnici o alternativním řešení sporů**, a vyzývá k přijetí doprovodného **doporučení** na podporu kritérií vysoké kvality postupů řešení sporů nabízených internetovými tržišti a obchodními sdruženími Unie.⁶⁷

2.3.4. Otevření obchodních příležitostí pro alternativní provozovatele, aby mohli oslovit spotřebitele v EU online: nařízení o digitálních trzích

Evropské malé a střední podniky se staly silně závislými na online platformách, včetně internetových tržišť. Nařízení o digitálních trzích otevírá alternativním podnikům, včetně malých internetových tržišť, možnosti stát se dalšími využitelnými platformami. Aby to bylo skutečně možné, musí mít podniky například možnost přecházet mezi platformami, aniž by přišly o svá data. Nařízení o digitálních trzích ukládá strážcům přístupu⁶⁸ povinnost zajistit koncovým uživatelům a oprávněným třetím stranám přenositelnost údajů v reálném čase a nepřetržitý přístup k údajům pro podnikatelské uživatele a oprávněné třetí strany.

Komise bude v rámci svých pravomocí podle nařízení o digitálních trzích upřednostňovat účinné prosazování a dohled nad strážci přístupu, včetně praktik, které mají dopad na evropské odvětví elektronického obchodu, aby zajistila, že tito strážci přístupu budou dodržovat své povinnosti zavést opatření k dodržování nařízení o digitálních trzích. Komise využije všechny nástroje v rámci nařízení o digitálních trzích, včetně případného najímání odborníků a auditorů, aby měla přístup k algoritmům strážců přístupu a dohlížela na jejich soulad s předpisy.

Komise:

- Bude i nadále upřednostňovat donucovací opatření podle nařízení o digitálních službách týkající se dodržování předpisů ze strany hlavních internetových tržišť. Komise zintenzivní své dohledové akce podle nařízení o digitálních službách, posílí své schopnosti a partnerství s agenturami EU, jako je EUIPO, a bude se podílet na společných akcích s příslušnými orgány.
- Vyzývá členské státy, aby jmenovaly příslušné orgány a zřídily pracovní skupiny pro elektronický obchod, které budou podporovat prosazování nařízení o digitálních službách a koordinované akce v rámci jiných právních režimů. Komise bude podporovat členské

⁶⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2853 ze dne 23. října 2024 o odpovědnosti za vadné výrobky a o zrušení směrnice Rady 85/374/EHS.

⁶⁶ Návrh směrnice, kterou se mění směrnice 2013/11/EU o alternativním řešení spotřebitelských sporů a směrnice (EU) 2015/2302, (EU) 2019/2161 a (EU) 2020/1828.

⁶⁷ Doporučení Komise (EU) 2023/2211 ze dne 17. října 2023 o požadavcích na kvalitu postupů řešení sporů nabízených on-line tržišti a obchodními sdruženími Unie.

⁶⁸ Včetně například služby Google Shopping, Amazon Marketplace, Meta Marketplace. Úplný seznam určených strážců přístupu na stránce [Určení strážci přístupu podle nařízení o digitálních trzích](#).

státy prostřednictvím nových úředníků pro oblast nařízení o digitálních službách ve svých zastoupeních a prostřednictvím koordinace v Evropském sboru pro digitální služby.

- Zhodnotí způsob, jakým se nařízení o digitálních službách vzájemně ovlivňuje s jinými právními akty.
- Bude nadále podporovat síť pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele, mimo jiné prostřednictvím jejího souboru nástrojů eLab pro shromažďování důkazů.
- Bude pokračovat v práci na možném přezkumu nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele.
- Vyzývá spolunormotvůrce, aby urychleně přijali revidovanou směrnici o alternativním řešení sporů.
- Bude upřednostňovat prosazování nařízení o digitálních trzích s ohledem na to, jak digitální strážci přístupu ovlivňují odvětví elektronického obchodu.

2.4. Lepší schopnost dohledu prostřednictvím digitálních nástrojů

Digitální řešení mohou být klíčovým nástrojem pro dohled nad prostředím elektronického obchodu, který podporuje orgány a legitimní účastníky trhu při zajišťování souladu s právními předpisy EU.

Za prvé, Komise upřednostňuje účinné provádění digitálního pasu výrobku, jak je stanoveno v nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků, v nařízení o bateriích a v dalších příslušných odvětvových právních předpisech. Postupem času bude většina fyzického zboží uváděného na trh EU nebo do provozu vyžadovat digitální pas výrobku. Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků předpokládá přijetí odvětvových aktů v přenesené pravomoci, které postupně stanoví požadavky na ekodesign a zavedou digitální pas výrobku pro konkrétní skupiny výrobků. První pracovní plán, který stanoví, které produkty budou v nadcházejících letech upřednostňovány, bude přijat v dubnu 2025. To přinese bezprecedentní transparentnost a sledovatelnost napříč hodnotovými řetězci výrobků a poskytne relevantní informace, jako jsou technické parametry výrobku, jeho původ, materiály, dopad na životní prostředí a doporučení pro opravy, recyklaci a likvidaci, a to prostřednictvím systému, který zúčastněným podnikům ukládá minimální administrativní zátěž.

Komise se bude rovněž snažit navrhnout **opětovné využití systému digitálního pasu výrobku v jiných oblastech politiky a využít jej jako vstupní bod pro další informace a dokumenty týkající se konkrétních výrobků, jako jsou například certifikáty shody**.

Digitální pas výrobku spolu s jednotným portálem EU pro oblast celnictví a později s celním datovým centrem EU rovněž **zjednoduší práci celních orgánů, orgánů dozoru nad trhem a hospodářských subjektů** při vstupu výrobku na trh EU. Díky tomu, že příslušné informace o posouzení shody a sledovatelnosti jsou konsolidovány do jediného identifikátoru, mohou celní orgány účinněji ověřit, zda byly v digitálním pasu výrobku uvedeny všechny nezbytné informace o výrobku. Celní orgány budou rovněž využívat informace zpřístupněné prostřednictvím digitálního pasu výrobku pro účely řízení rizik a k cíleným kontrolám. Tím se nejen sníží náklady vnitrostátních donucovacích orgánů, ale také se výrazně zlepší bezpečnost výrobků na celém jednotném trhu a zjednoduší život podnikům, které dodržují předpisy.

Kromě toho příslušným orgánům a někdy i internetovým tržištím pomáhá při odhalování nelegálních výrobků řada IT nástrojů a databází. Komise připravuje projekt na **zjednodušení stávajících databází**, včetně (jako prvního kroku) systému EU Safety Gate a celního systému řízení rizik, **do jednotného a interoperabilního systému**, který zvýší součinnost informací shromažďovaných různými orgány a zajistí interoperabilitu s digitálním pasem výrobku. To

by mělo usnadnit rychlejší odhalení nevyhovujících výrobků a jejich sledování příslušnými orgány. Měla by umožnit internetovým tržištím účinněji reagovat na hrozby a zavádět namátkové kontroly výrobků.

A konečně, Komise dává orgánům dozoru nad trhem k dispozici nové **vyhledávací roboty (programy typu web crawler) využívající umělou inteligenci**. Vyhledávací robot pro elektronický dohled (E-Surveillance WebCrawler) je již k dispozici a používá se k označování znovu se objevujících nebezpečných výrobků, které již byly uvedeny v systému Safety Gate, a generuje automatické žádosti o stažení. Komise vyvinula webové vyhledávací roboty sloužící k identifikaci výrobků, jež nesplňují požadavky na ekodesign a označování energetickými štítky. Komise rovněž plánuje, že v roce 2025 zpřístupní dalšího vyhledávacího robota, který bude provádět automatické vyhledávání potenciálně nevyhovujících výrobků na internetových tržištích⁶⁹.

Komise:

- Bude upřednostňovat zavádění digitálního pasu výrobku v různých kategoriích výrobků. První akční plán bude přijat do dubna 2025.
- Cílem je zjednodušit stávající databáze do interoperabilního systému, přičemž prvním krokem bude systém Safety Gate a systém řízení celních rizik (CRMS2), a to na počátku roku 2025.
- Bude nadále poskytovat orgánům dozoru nad trhem vyhledávacího robota pro elektronický dohled (e-Surveillance WebCrawler) pro nebezpečné výrobky, které se opětovně objevují na trhu, a zpřístupní dalšího vyhledávacího robota pro zjišťování nových nabídek.

2.5. Posílení postavení spotřebitelů, poskytování lepších informací obchodníkům a podpora dobrovolných opatření

Zvyšování povědomí, vzdělávání a informovanost jsou silnými nástroji, které umožňují spotřebitelům rozhodovat se v souladu s jejich zájmy a hodnotami, a zároveň účinnými nástroji, které odrazují obchodníky od prodeje nebezpečných, padělaných nebo jinak nevyhovujících výrobků.

Komise podporuje řadu opatření pro informování spotřebitelů online. Například požadavky na ekodesign textilních a dalších výrobků podle nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků budou lépe informovat spotřebitele o aspektech udržitelnosti, jako jsou dopady na životní prostředí, spotřeba energie, opravitelnost nebo trvanlivost. Kromě toho Komise podpoří **vzdělávání odborníků na ochranu spotřebitele v členských státech** prostřednictvím nadcházející fáze **programu vzdělávání školitelů ConsumerPRO**, které umožní spotřebitelským organizacím poskytovat osobnější poradenství v oblasti udržitelných nákupních návyků.

Cílem návrhu nařízení Komise ⁷⁰ vycházejícího z iniciativy CountEmissions EU je navíc zlepšit transparentnost dodávek stanovením společných pravidel pro započítávání emisí skleníkových plynů z dopravních služeb.

Síť evropských spotřebitelských center (síť ESC), jejímž spoluzakladatelem je Komise, již 20 let vzdělává spotřebitele v EU o jejich právech na jednotném trhu a pomáhá jim při

⁶⁹ Měl by prověřovat nabídky výrobků a recenze spotřebitelů pomocí klíčových slov naznačujících potenciální nesoulad, a to na základě výběru ze strany inspektorů dozoru nad trhem, a sestavovat seznamy potenciálně nevyhovujících výrobků.

⁷⁰ [Výpočet emisí z dopravy – „CountEmissions EU“](#).

řešení přeshraničních sporů⁷¹. Síť ESC zintenzivní své osvětové kampaně o právech spotřebitelů, možných rizicích a mechanismech nápravy při nákupu na internetu se zaměřením **na obchodníky mimo EU**. Mohla by také navázat spolupráci s internetovými tržišti.

EU má také řadu dalších rámců pro zvyšování povědomí, vzájemnou pomoc a dobrovolná opatření, která přijímají internetová tržiště a další online platformy, občanská společnost a zástupci průmyslu. Patří sem například závazek v oblasti bezpečnosti výrobků + (Product Safety Pledge+)⁷², na němž se podílí 11 platform, dále memorandum o porozumění proti padělaným výrobkům, které sdružuje internetová tržiště a značky, a také internetové fórum EU, které se původně zaměřovalo na teroristický obsah online, ale zahrnovalo také opatření a balíček znalostí o boji proti prodeji drog online, který poskytuje informace o klíčových slovech a taktikách používaných online obchodníky s drogami.

Komise:

- Bude podporovat, a to i prostřednictvím sítě evropských spotřebitelských center (síť ESC), další osvětové kampaně se zaměřením na obchodníky mimo EU.
- Prostřednictvím programu ConsumerPRO podpoří vzdělávání odborníků na ochranu spotřebitele v členských státech, aby mohli spotřebitelům poskytovat osobnější poradenství.
- Vyzývá spolunormotvůrce, aby přijal návrh nařízení vycházející z iniciativy CountEmissions EU.
- Bude i nadále podporovat a podněcovat dobrovolnou spolupráci internetových tržišť a dalších zúčastněných stran prostřednictvím fór, jako je závazek v oblasti bezpečnosti výrobků +, memorandum o porozumění proti padělaným výrobkům nebo internetové fórum EU.

2.6. Dvoustranná spolupráce a obchodní aspekty

Obavy, na které Komise upozorňuje v tomto sdělení a které vyplývají z dovážených zásilek nízké hodnoty, jsou společné pro celý svět. Jiné jurisdikce zkoumají nebo již uplatňují opatření, jako je snížení nebo zrušení výjimek z celních sazeb *de minimis*, zavedení DPH pro zásilky *de minimis* nebo posílení vlastního regulačního rámce pro platformy elektronického obchodu.

Velmi důležitým opatřením je také lepší vzdělávání prodejců ve třetích zemích. Například vzhledem k vysokému počtu výrobků dovážených z Číny bude Komise pokračovat ve zvyšování povědomí a ve školeních o pravidlech bezpečnosti výrobků v EU se zaměřením na čínské společnosti prostřednictvím projektu SPEAC (Safe non-food consumer Products in the EU and China – Bezpečné nepotravinářské spotřebitelské výrobky v EU a Číně), kterého se od roku 2021 zúčastnilo více než 800 000 osob.

Generální ředitelství Evropské komise pro spravedlnost a spotřebitele a Generální celní správa Čínské lidové republiky podepsaly **správní ujednání o spolupráci v oblasti bezpečnosti výrobků** a doprovodný akční plán týkající se bezpečnosti nepotravinářských spotřebních výrobků prodávaných online.

⁷¹https://commission.europa.eu/live-work-travel-eu/consumer-rights-and-complaints/resolve-your-consumer-complaint/european-consumer-centres-network-ecc-net_cs.

⁷² [Závazek v oblasti bezpečnosti výrobků – Evropská komise.](#)

Komise je zároveň připravena kdykoli přijmout vhodná opatření, aby zajistila dodržování norem EU a ochranu evropských spotřebitelů a podniků.

Pokud výrobní odvětví EU předloží dostatečné důkazy o dumpingovém nebo subvencovaném dovozu, který způsobuje újmu, Komise prozkoumá dostupné možnosti, včetně nástrojů na ochranu obchodu. Komise dále posoudí veškeré důkazy o existenci nezákonných režimů subvencování, zejména vývozních subvencí na zboží a subvencí na příslušné služby nabízené v EU, s ohledem na příslušná pravidla. V této souvislosti Komise zváží všechny možnosti nápravy podle mezinárodních pravidel a práva EU.

Komise:

- Bude pokračovat v dvoustranné spolupráci se zeměmi původu dováženého zboží prostřednictvím zvyšování povědomí a školení o pravidlech EU týkajících se bezpečnosti výrobků pro prodejce z třetích zemí a dvoustranné spolupráce s orgány třetích zemí.
- Posoudí veškeré důkazy týkající se existence dumpingových nebo nezákonných subvenčních režimů ve třetích zemích.

3. ZÁVĚR

V červenci 2024 oznámila předsedkyně von der Leyenová, že prioritou Komise je řešení problémů s platformami elektronického obchodu s cílem zajistit, aby spotřebitelé a podniky měli prospěch z konkurenceschopného elektronického obchodu založeného na účinných celních, daňových a bezpečnostních kontrolách a normách udržitelnosti⁷³. Tímto sdělením Komise předkládá komplexní soubor nástrojů EU, včetně řady koordinovaných opatření k dosažení tohoto cíle. Jejich naléhavost potvrzuje prudký nárůst nevyhovujících výrobků dovážených do EU, škody, které způsobují spotřebitelům a podnikům, jejich dopad na životní prostředí a zátěž orgánů v členských státech.

Komise zdůrazňuje, že je třeba přijmout společná a naléhavá opatření za aktivní podpory spolunormotvůrců, členských států a jejich vnitrostátních orgánů, jakož i odpovědných průmyslových subjektů, sdružení spotřebitelů a mezinárodních partnerů.

Komise do jednoho roku vyhodnotí účinek opatření oznámených v tomto sdělení. Na základě výsledků a po konzultaci s příslušnými orgány členských států a zúčastněnými stranami Komise zváží, zda jsou stávající rámce a donucovací činnosti vztahující se na dovážené zboží z elektronického obchodu dodávané přímo spotřebitelům přiměřené, nebo zda jsou pro soudržné provádění a důsledné prosazování pravidel EU nutná další opatření a návrhy.

⁷³ [Politické směry 2024–2029 | Evropská komise.](#)